

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Impedimentum vis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

inducitur crimen dirimens quando quis occidit uxorem, ut contrahat cum alia, quæ non fuit particeps homicidii, aut ob aliquem finem, aut animo ducendi aliam indeterminatam, aut quando quis occidit uxorem in flagrante crimine adulterii deprehensam. Denique occidens uxorem suam ut aliam ducat, potest matrimonium inire cum alia cum qua non peccavit. Hoc impedimentum criminis contrahitur solum à fidelibus. *ibid. n. 12. & seqq.*

Impedimentum disparitatis cultus.

89. Disparitas cultus reperitur inter fidelem & infidelem: unde matrimonium baptizati, seu fidelis contractum cum infideli, seu non baptizato invalidum est iure Ecclesiastico; sed non iure divino, vel naturali. Quando infideles conjugati convertuntur ad fidem, non sunt separandi, nisi infidelis nolit habitare cum fidele, aut vult habitare quidem, sed non absque injuria creatoris, id est, quando compellit fidelem ad peccatum. *ibid. punct. 7. num. 1. & seq.*

90. Matrimonium non solum ratum, sed etiam consummatum dissolvitur per professionem infidelis conversi factam in religione. *ibid. num. 9.*

91. Filii, quando unus parentum convertitur ad fidem altero persistente in infidelitate, sequuntur conditionem parentis fidelis, quando filii nondum sunt capaces delicti, alioqui relinquendi sunt in propria libertate. *ibid. num. 11.*

Impedimentum vis.

92. Metus intrinsecus, seu à causa intrinseca, distinguitur à metu extrinseco, qui fit à causa extrinseca libera. Vis & metus adhuc est duplex, unus, qui aufert omnino consentum & voluntarium, alter est, qui non tollit omnino consentum, sed solum tollit securum quid. Præterea est adhuc metus cadens in virum constantem, & cadens in inconstantem. Ad metum gravem & cadentem in constantem vicium revocatur metus mortis, mutilationis, cruciatus atrocis, vel longi carceris, vel exilii diuturni, vel servitutis, vel stupri, vel amissionis status honorifici, omnium bonorum, vel saltem magnæ partis: similiter metus infamiae, juris vel facti. *ibid. punct. 8. num. 1. & seq.*

93. Ut metus gravis dirimat matrimonium, requiritur illud malum quod timetur probabiliter imminere. *Ibid. n. 7.*

94. Matrimonium celebratum per metum gravem, seu eventum in constantem virum, est invalidum jure Ecclesiastico, modò metus sit injustè incussus a causa libera ad extorquendum consensum. *Ibid. nu. 8.*

95. Stuprator validè contrahit matrimonium cum ea quam violavit, etiamsi contrahat ob metum excommunicationis aut mortis à judice infligendæ; quia metus non incurritur injustè: similiter validè celebratur matrimonium ab eo, quia judice cogitur sub gravi pœna stare sponsalibus, cum justè ad ea implenda cogatur.

Validum quoque est matrimonium, quando quis cogitur illud celebrare per sententiam materialiter injustam; talis enim coactio est juridica & justa formaliter. *Ibid. n. 12. & seq.*

96. Validum adhuc est matrimonium celebratum ob metum justæ accusationis, aut carceris, aut mortis juridicè infligendæ: aut ob metum incussum à causa libera, non ad hunc finem, ut matrimonium ineatur, sed ob aliam causam; nec refert quòd sit aliquo modo involuntarium; nam illud involuntarium non censetur causa consensus.

Hinc infertur validum esse matrimonium, quòd quis contraxit cum concubina metu inferni, vel infamiæ, vel ob periculum animæ, aut corporis ex sententia Medici nisi ducat uxorem. Similiter validum est matrimonium quòd contraxit damnatus ad mortem, cui judex promisit liberationem, si propriam filiam aut aliam duceret: aut quòd obsessus contraxit cum filia obsidentis, ut obsessionem evaderet, aut deflorator cum ea quam defloraverat, ut mortem evaderet: aut ægrotus cum filia Medici, à quo aliter curari non potuisset: nam in his casibus metus mortis non fuit incussus ad extorquendum matrimonium. *Ibid. num. 16. & seq.*

97. Matrimonium est invalidum, quando contrahens metu mortis cogitur, non solum contrahere matrimonium, sed etiam per copulam illud consummare: deest enim consensus liber. *Ibid. num. 24.*

98. Si metus cadens in constantem virum incutiatur ad contrahendum, sive ab altero contrahente, sive ab alio, matrimonium est invalidum, etiam adjuncto juramento non contravenienti; neque opus est relaxatione talis juramenti, quia non obligat, nec peccat qui sic contrahit per metum. *Ibid. n. 25. & seq.*

99. Matrimonium celebratum per metum non resolvitur in sponsalia: talis enim contractus est irritus jure positivo; & sponsalia cum gravi metu celebrata sunt similiter irrita, neque inducunt impedimentum publicæ honestatis. *ibid.* num. 28 31 & 32.

100. An sponsus qui alteri metum incussit, possit resilire à matrimonio, antequam alter, qui per metum consensit, ratificet consensum, sunt qui affirment, sunt qui negent; & utraque sententia est probabilis *ibid.* num. 35.

101. Compellens alios ad matrimonium contrahendum, incurrit excommunicationem latam in Concil. Trident. *sess.* 24. *cap.* 9. Excipe tamen dominos cogentes sua mancipia, & parentes suos filios. *ibid.* n. 34.

Impedimentum ordinis.

102. Ordines minores nullo jure dirimunt matrimonium; neque qui accedit ad illos, credens illis annexum esse votum solemne castitatis, tenetur servare castitatem ex voto solemni aut simplici: neque peccat clericus qui susceptis ordinibus contrahit matrimonium: & ne quidem venialiter, si iusta de causa id fiat. *ibid.* punct. 9. n. 1. & *seq.*

103. Recipiens aut conferens primam tonsuram, vel minores ordines animo non ascendendi ad minores, aut cum intentione evitandi forum sæculare, non peccat. *ibid.* n. 5.

104. Ordines majores validè & sine gravi metu suscepti, dirimunt jure Ecclesiastico matrimonium subsequens. *ibid.* num. 8.

105. Validum est votum, & consequenter matrimonium invalidum, quando quis recipit sacerdotales ordines, nesciens illis annexum esse votum; quia qui vult statum aliquem, vult etiam ea quæ sunt annexa illi statui. *ibid.* n. 10.

106. Suscipiens sacros ordines cum intentione non vendendi, non tenetur voto castitatis ratione voti præcisè, sed ratione præcepti Ecclesiastici. *ibid.* n. 11.

107. Votum continentiae est annexum ordini sponte suscepto, sicut etiam est annexum onus recitandi officium. *ibid.* num. 12.

108. Græcis Sacerdotibus numquam licitum fuit contrahere matrimonium; permixtum tamen est Græcis jam conjugatis suscipere sacros ordines, & uti matrimonio ante sacros ordines celebrato. *ibid.* n. 13.